

Az Országos Kredittanács (OKT) ajánlása a kreditelismerés folyamatára

Ajánlásunk az új, 2009-ben kiadott *ECTS Users' Guide*¹ (European Credit Transfer System kézikönyv) javaslatai alapján készült, a magyarországi felsőoktatási rendszer sajátosságainak figyelembevételével. Az OKT korábbi ajánlását (2001)² az új ECTS kézikönyv és a tapasztalataink alapján pontosítjuk.

Jelen ajánlásunkban a kreditelismerési folyamat elemi tényezőivel (ekvivalencia) kívánunk foglalkozni. Szándékunkban áll a jövőben olyan speciális és égető problémákat tárgyalni, amelyek nem a kreditelismerés folyamatára vonatkoznak, mégis a kreditelismerési folyamat révén kerülnek napvilágra (ld. 7. pont).

1. Törvényi szabályozás

A kreditelismerésről a hatályos jogszabály az alábbiakban rendelkezik:

*Egy adott ismeretanyag elsajátításáért egy alkalommal adható kredit. A kredittel elismert tanulmányi teljesítményt – ha annak előfeltétele fennáll – bármelyik felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok során el kell ismerni, függetlenül attól, hogy milyen felsőoktatási intézményben, milyen képzési szinten folytatott tanulmányok során szerezték azt. Az elismerés – tantárgyi program alapján – kizárólag a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetésével történik. El kell ismerni a kreditet, ha az összevetett ismeretek legalább hetvenöt százalékban megegyeznek. Az ismeretanyag összevetését a felsőoktatási intézmény e célra létrehozott bizottsága (a továbbiakban: kreditáviteli bizottság) végzi. A kreditáviteli bizottság a korábbi tanulmányokat és munkatapasztalatokat tanulmányi követelmény teljesítéseként elismerheti. A munkatapasztalat alapján beszámítható kreditek száma legfeljebb harminc lehet.*³

A törvény szövegét végrehajtási kormányrendelet egészíti ki:

(9) Nem kell teljesíteni a tantervben előírt követelményeket, ha a hallgató azokat korábban már elsajátította és ezt hitelt érdemlő módon igazolja. A munkatapasztalatok alapján teljesített követelmények elismeréséhez az intézménynek szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati számonkérés formájában meg kell bizonyosodnia az ismeretek elsajátításáról.

*(10) A felsőoktatási törvény 58. §-ának (7) bekezdése alapján elismert tanulmányi teljesítmény kreditértéke megegyezik annak a tantervi követelménynek a kreditértékével, amelyet teljesítettnek minősítenek, a megszerzett érdemjegy azonban a tantárgyak elismerésekor nem módosítható.*⁴

2. Az ajánlásban szereplő fogalmak

Korábbi tanulmányi teljesítmény (újabban: elért tanulási eredmény)

A hallgató olyan tanulási eredménye, amelyet az intézményben futó aktuális képzési programján kívül ért el. A tanulási eredmény származhat egy vagy több tantárgyból, amelyet a kérelmező akár más felsőoktatási intézményben vagy más – nem feltétlenül iskolarendszerű – képzésben korábban teljesített, illetve lehet képzésen kívüli munkatapasztalat is, továbbá egyéb úton-módon elsajátított ismeret, készség, kompetencia. A „korábbi tanulmányi teljesítmény” jogszabályban szereplő fogalom helyett javasoljuk az

1 Letölthető: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/ects/guide_en.pdf

2 „Ajánlások a kreditrendszerű képzés bevezetésére”, 2001. január 18.

3 2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról. 58. § (7).,

4 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 23. § (9-10).

„*elért tanulási eredmény*” kifejezés használatát. Az ECTS Users' Guide fogalmai között⁵ az „*achieved learning outcome*” kifejezés szerepel, amely utal arra, hogy tanulással elért ismeretről van szó, de ez a tanulás nem csak (iskolai) tanulmányokra, hanem más tanulási folyamatokra is vonatkozik, pl. munkatapasztalatból adódó tanulásra.⁶ Ehhez nem feltétlenül társul kredit.

Elismerni kért tantárgy:⁷

A hallgató aktuális képzési programjában szereplő tantárgy, amelynek teljesítését az *elért tanulási eredmény* alapján a hallgató el kívánja ismertetni. *Elismerni kért tantárgy* csak olyan tantárgy lehet, amelyet a hallgató még nem teljesített. (A tanulást modulokban megszervező intézmények esetén jelen ajánlás tantárgyra vonatkozó részeinél modult kell érteni.)

Kreditelismerés

Az a folyamat, amelyen keresztül az intézmény igazolja és elismeri, hogy az *elért tanulási eredmény* megfelel azoknak a követelményeknek, amelyet az *elismerni kért tantárgy* lefed, és ezt a tantárgyat teljesítettnek ismeri el. Ez az elismerés az intézmény megfelelő testületének (kreditátviteli bizottság) döntésén alapul. Sikeres kreditelismerést követően az *elismerni kért tantárgyat* elismert tantárgynak nevezzük.

3. A kreditelismerés egysége – mit ismerünk el?

A kreditelismeréskor a hallgató aktuális képzési programjának (tanterv) egy részét teljesítettnek ismerik el a képzési programon kívül *elért tanulási eredménye* alapján.⁸ A magyar felsőoktatásban a képzési program jellemzően tantárgyakból áll, ezért a jelen ajánlásban a képzési program elismertetni kívánt részét tantárgyként (*elismerni kért tantárgy*) értelmezzük. Más tantervi alapegységet használó intézmények a tantárgy helyett ennek megfelelően más egységet használnak, pl. elismerni kért modul, programegység, stb.

Amennyiben nincs a jelenlegi képzési programban olyan tantárgy, amely alkalmas lehet a kreditelismerésben *elismerni kért tantárgynak*, úgy javasoljuk, hogy helyette egy virtuális tantárgy szerepeljen, amely beilleszthető a megfelelő képzési program követelményének keretébe. Virtuális tantárgy alatt a hallgató képzési programjában egy olyan tantárgyat értünk, amelynek kredit száma megfelel az elismertetni kívánt kreditértéknek, a tantárgy leírása (különösen a neve) pedig tükrözi azt, hogy ez a tantárgy a kreditelismerés nyomán került bele a hallgató tanulmányi előmenetelébe. Az *elismerni kért tantárgy* (mint minden tantárgy) a képzési programban kötöttségét tekintve három típusba sorolható:⁹

- Ha *kötelező tantárgy*, akkor az mindig egy konkrét tantervben szereplő tantárgy, amelynek tematikája, követelményei jól meghatározott szakmai ismeretanyagot fednek le.
- Ha *kötelezően választható tantárgy*, akkor
 - ha létezik a kötelezően választható keretben olyan tantárgy, amely *elismerni kért tantárgyként* szerepelhet, akkor az *elismerni kért tantárgy* egy konkrét tantárgy, amelynek tematikája, követelményei meghatározott szakmai ismeretanyagot fednek le;

5 ECTS Users' Guide 2009. 11. oldal.

6 Az „*elért tanulási eredmény*” kifejezi azt, hogy ez iskolarendszerű képzésen kívülről is származhat. Megfelel az ECTS Users' Guide 2009 „*achieved learning outcome*” kifejezésének (11. oldal).

7 Az *elismerni kért tantárgy* a szövegben nem a már korábban teljesített tantárgyat jelöli, hanem a még nem teljesített tantárgyat. Az *elismerni kért tantárgy* a definíció figyelmen kívül hagyásával félreértésre adhat okot, amely a magyar nyelv „*elismerni vmit vminek*” ige kettős vonzatára vezethető vissza. Az *elismerni kért tantárgy* mindig a *vminek* vonzatra utal, és nem a *vmit*-re.

8 ECTS Users' Guide 2009, 36. oldal.

9 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 23. § (2)

- ha nincs olyan tantárgy a kötelezően választható keretben, amely *elismerni kért tantárgyként* szerepelhet és az intézmény illetékes bizottsága ehhez hozzájárul, akkor az *elismerni kért tantárgy* egy virtuális tantárgy lesz.
- Ha *szabadon választható tantárgy*, akkor ez a kreditelismerés a szabadon választható követelmény teljesítését szolgálja. Az *elismerni kért tantárgy* ebben az esetben virtuális tantárgyként kezelhető, melynek nincs adott tematikája és előre meghatározott kreditértéke.

Ha az *elismerni kért tantárgy* egy virtuális tantárgy, úgy a kreditelismerés ennek a tantárgynak a besorolásából (melyik választható csoportba tartozik) és kreditálásából (hány kreditet ismer el az intézmény) áll. A virtuális tantárgynál ismeretek összevetésére nem kerül sor, csak annyiban, hogy kötelezően választható csoport esetén az *elért tanulási eredmény* valóban beleillik-e a kötelezően választható csoport által lefedett témakörbe (ha van ilyen). A virtuális tantárgy bevezetése egy lehetséges technikai eszköz, de ettől eltérő konzisztens megoldások is alkalmazhatóak.

Az ismeretek összevetésének tárgyalásakor csak azzal az esettel foglalkozunk, amelyben az *elismerni kért tantárgy* nem virtuális tantárgy, és részletesen leírt követelményekkel rendelkezik. Az elismerés folyamata abból áll, hogy a kreditátviteli bizottság az *elért tanulási eredményt* összeveti az *elismerni kért tantárgy* ismeretanyagával. Ha az ismeretek (*elért tanulási eredmény*) egyezése legalább hetvenöt százalékos, a korábbi tanulmányi teljesítményt el *kell* ismerni, de a bizottságnak lehetősége van kisebb mértékű egyezés esetén is elfogadni az *elért tanulási eredményt*.

4. Ismeretek összevetése

Az ismeretek (*elért tanulási eredmény*) megfeleltetése egy sajátos érvényesítési (validálási) folyamat keretében történik, legtöbbször egy összetett, nem teljesen szabatos összehasonlítással. A különböző képzési programok miatt valószínű, hogy az *elért tanulási eredményhez* és az *elismerni kért tantárgyhoz* más-más kredit érték, tantárgyi program, illetve ezekhez eltérő tanulmányi segédanyag tartozik.¹⁰ A tantárgyak leírásában¹¹ több olyan információ található, amely árnyaltabb és pontosabb képet ad a tantárgy által lefedett ismeretekről (*elért tanulási eredményről*).

A legkézenfekvőbb módszer az, ha a tantárgyprogramot, illetve a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák (együtt: *elért tanulási eredmény*) leírását¹² vesszük alapul, nevezetesen a tantárgyi tematika összehasonlítását végezzük el, de ez nem feltétlenül ad megfelelő információt az ismeretek meghatározásához.

- Felmerül a kérdés, hogy egy ugyanolyan tantárgyi programot tartalmazó tantárgy ugyanazt az ismeretet fedi-e le, ha az egyik tantárgy 3 kredit értékű hallgatói munkaórával számol, a másik pedig 5 kredittel?
- Vajon egy idegen nyelv tanulásakor befolyásolja-e az ismeretek megszerzését pl. a létszám vagy a tanulási módszer? Adhat-e például egy 2 kredites spanyol nyelv tantárgy ugyanolyan ismeretet, ha csak hárman vannak egy csoportban, mint egy 4 kredites spanyol nyelv tantárgy, amelynek a csoportlétszáma húsz fő?
- Egyes tanulási eredményeknek elévülési ideje is lehet. Vannak tudományok, amelyek fejlődése annyira gyors, hogy a megszerzett tudás pár év alatt elévül (pl. informatika).

Az ismeretek alkalmazásának gyakorlása is az ismerethez tartozik. A fenti kérdések rávilágítanak arra, hogy az ismeretek (*elért tanulási eredmény*) minőségéhez, belső összetételéhez a pusztán tananyagon túl más is hozzájárulhat, pl. az oktatási módszer, a számonkérési rendszer, a gyakorlat/elmélet aránya, az elsajátított tudás alkalmazása, a tanulmányi segédanyag (tankönyv, jegyzet), illetve a ráfordított munkaidő. Mindezekről a tantárgyleírás más jellemzői nyújtanak

¹⁰ ECTS Users' Guide 2009, 21. o.

¹¹ 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 22. § (3) b.

¹² 9/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 22. § (3) bh.

bővebb információt: a kredit, a kontaktóra, a tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja, a rövid tantárgyprogram, a megszerzendő ismeretek, elsajátítandó alkalmazási (rész)kézségek és (rész)kompetenciák leírása, a tanulásszervezés módjai, az évközi tanulmányi követelmények, az értékelés módszere, az ismeretek, készségek és kompetenciák elsajátításához rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok, az ajánlott irodalom, stb.¹³

Ezzel a megközelítéssel a törvényben meghatározott, ismeretekre vonatkozó hetvenöt százalékos egyezés eldöntése a tantárgyleírás alapján kifinomultabb lehet, és lehetőséget ad arra, hogy a kredit, vagy a tantárgy programjának azonosságán vagy eltérésén túl más szempontok is megjelenjenek és befolyásolják a lefedett ismeretek (*elért tanulási eredmény*) azonosítását és értékelését.

5. A kreditelismerési folyamat jellemzői:

1. A kérelemhez csatolandó információ. A kreditelismerést kérő hallgatónak a döntéshozókat az *elért tanulási eredményről* az összes lényeges információval el kell látni. A megfelelő és megbízható információkat a hallgatónak be kell szerezni attól az intézménytől, munkahelytől, egyéb szervezettől, amelyben a hallgató az elismerés alapját adó tanulási eredményeket elérte. Ha az *elért tanulási eredmény* felsőoktatási intézményből származik, akkor az információ szolgáltatást az érintett felsőoktatási intézmény nem tagadhatja meg. Ebben az esetben az *elért tanulási eredmény* bemutatására szolgáló jelenlegi kreditigazolás paramétereit¹⁴ javasoljuk kiegészíteni az intézményi tájékoztatóban¹⁵ rendelkezésre álló tantárgyi adatokkal.
2. Döntés részleges információ alapján. A tapasztalatok szerint az elismerési kérelmekhez kapcsolódó esetek többségénél nem áll rendelkezésre az információk teljessége ahhoz, hogy az érvényesítési (validálás) folyamat megalapozott legyen. A tanulási eredményekre, a tanulás körülményeire, az értékelési eljárásokra stb. vonatkozó számos adat töredékes vagy hiányos. Ezekben az esetekben további értékelési eszközöket, eljárásokat kell alkalmazni a megalapozott döntés meghozatalához. Ilyen lehet a hallgató teljesítését dokumentáló anyagok (kitöltött tesztjei, esszéi, dolgozatai; munkanaplója; tanári értékelések; hallgatói portfólió stb.) megvizsgálása; vagy hallgatói önértékelés készítése, amely kitér a fentiekben is jelzett, de az intézmény kreditátviteli bizottsága által meghatározott szempontokra; a kérelmezővel készített strukturált interjú lefolytatása stb., akár ezek kombinált alkalmazása, amelyek módot adnak az *elért tanulási eredmény* minél pontosabb azonosítására és értékelésére.
3. Szakmai kompetencia. Az ismeretek (*elért tanulási eredmény*) összevetése elsősorban szakmai feladat, ezért a kreditátviteli bizottságnak érdemes és szükséges kikérni, figyelembe venni az *elismerni kért tantárgy* tárgyfelelősenek, és – tekintettel arra, hogy sok esetben a teljes szakmai program felől ítélni csak meg jól a szükséges tanulási eredmények hiányának vagy meglétének lényeges volta – a képzési program vezetőjének (szakfelelős) véleményét. Ehhez azonban érdemes a jelen dokumentumban megjelenő szempontokat is a tárgyfelelőssel/szakfelelőssel megismertetni, hogy jól informált és megfontolt véleményt adhasson.
4. Méltányos elismerés („fair recognition”). A magyar jogszabályban előírt hetvenöt százalékos arány úgy értelmezendő, hogy a lefedett ismeretek összevetésekor az elismeréshez nincs

13 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 22. § (3) b.

14 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 10. számú melléklet, VIII. Kreditigazolás.

15 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 22. § (3) b.

szükség teljes és pontos azonosságra. Azt érdemes megvizsgálni, hogy a tanulási folyamat során a hallgató mit tudhat és mit képes elvégezni,¹⁶ és így az *elért tanulási eredmény* elismerhető-e? Ha a döntéshozó bizottság elutasítja az elismerést, akkor indokolnia kell, hogy az *elért tanulási eredmény* miért nem elegendő.

5. Ellenpróba. Az ismeretek összevetésekor ajánlott egy ellenpróbát is tenni. Vajon az *elismerni kért tantárgy* és az *elért tanulási eredmény* által lefedett ismeretek közötti különbség van-e annyira lényeges a fokozatszerzés szempontjából, hogy megakadályozza az adott tantárgy elismerését?
6. Átláthatóság. Az elismerési folyamat (validálás) összetettsége miatt ajánljuk a folyamat átláthatóvá tételét, amely segíti a hallgatók és a kreditátviteli bizottság munkáját. A kreditátviteli bizottság által követett eljárás, az alkalmazott eszközök és szempontok, valamint a döntések anonim közzététele formálja az intézményi elismerési szokásokat, gyorsabbá teszi a folyamatokat, hiszen az egyes döntések mintaként szolgálhatnak a jövőbeli kérelmekhez is.¹⁷ Egy minden tekintetben azonos kérelmet a bizottságnak azonos módon kell elbírálnia, a kérelmező személyétől függetlenül.
7. Különbözet pótlása. Amennyiben a tárgyfelelős az *elért tanulási eredmény* valamelyik részletét nem találja kielégítőnek, vagy kellően igazoltnak, úgy a hallgató számára további feladat, vagy értékelési eljárásban való részvétel írható elő, amelynek sikeres teljesítésével a bizottság elismeri az *elért tanulási eredményt*. Leginkább a nem-formális körülmények között, vagy munkatapasztalat révén *elért tanulási eredmény* beszámításánál van erre szükség. „A munkatapasztalatok alapján teljesített követelmények elismeréséhez az intézménynek szóbeli, írásbeli vagy gyakorlati számonkérés formájában meg kell bizonyosodnia az ismeretek elsajátításáról.”¹⁸

Nem javasolunk az elismerést végző intézményben alkalmazott legkisebb tantervi egységnél (pl. tantárgynál) kisebb komponenst (a teljesítettnek *elismerni kért tantárgynak* megfelelő kreditnél kisebb egységet, kevesebb kreditet) a kreditelismerés tárgyaként meghatározni, mivel ezek követése, meghatározása nem felel meg az ECTS kézikönyvnek,¹⁹ és adminisztrálása, szükségtelenül bonyolítja a kreditelismerés folyamatát. Azok a legitim oktató és hallgató közötti megegyezések, amely a hallgató korábbi teljesítése alapján bizonyos tantárgyi követelmények alóli felmentésre vonatkoznak (pl. egy-egy zárthelyi dolgozat, házi feladat esetében) nem képezik a kreditelismerési folyamat részét, hiszen itt a tantárgyat felveszi a hallgató és annak sikeres teljesítésekor szerzi meg a kreditet.

6. Az elismert tantárgy beszámítása: tanulmányi előmenetel és tanulmányi teljesítmény

Az elismert tantárgy a hallgató tanulmányi előmenetelébe mindig beszámít. Az elismert tantárgyat a megfelelő kreditértékkel teljesítettként kell elismerni az intézményi tanterv teljesítésének ellenőrzésekor. A kreditelismeréssel beszámított tantárgyaknál a kreditelismerés tényét nyilván kell tartani.

Az elismert tantárgynak a hallgató tanulmányi teljesítményébe (kreditindex, korrigált kreditindex) történő beszámítására a következő szabályok érvényesítését ajánljuk:

16 ECTS Users' Guide 2009, 22. oldal.

17 uo.

18 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról. 23. § (9) b.

19 ECTS Users' Guide 2009, 11. oldal.

1. Az aktuális képzési időszakot megelőzően *elért tanulási eredmény* alapján elismert tantárgy nem számítható be a hallgató tanulmányi teljesítményébe.
2. Az aktuális képzési időszakban (pl. félév) *elért tanulási eredmény* alapján az elismert tantárgy csak akkor számítható be a hallgató tanulmányi teljesítményébe, ha ezt a szándékot a képzési időszak elején (regisztrációs időszak végét megelőzően) az intézmény és a hallgató előre rögzítette (pl. Erasmus „Learning Agreement”-ben). A képzési időszak elején a regisztrációs (tantárgyfelvételi) időszakot értjük. A tanulmányi teljesítményhez az *elért tanulási eredmény* magyar rendszerbe konvertált érdemjegyet kell figyelembe venni. Ebben az esetben a hallgató képzési időszaka az elismerést folytató intézményben aktívnek számít, akkor is, ha ebben az intézményben nem vett fel tantárgyakat.

7. Kreditelismerés során felmerülő problémák és anomáliák

A kreditelismerési folyamat a gyakorlatban olyan problémákat és anomáliákat hoz a felszínre, amelyek nem magából a kreditelismerésből származnak, mégis rendszerint a kreditelismerés alkalmazásakor szembesülünk ezekkel.

1. A többciklusú képzés bevezetése után, az új képzések indításakor különböző kreditelismerési korlátokkal találkozhatunk, amelyek megszabják azt, hogy egy adott képzési programon belül mekkora kreditmennyiséget lehet maximálisan elismerni. Ez a jelenség leginkább a többciklusú képzés gyors bevezetésének problémájára utal, amelyben a különböző képzési ciklusok egymáshoz való viszonyai szakmai és tartalmi szempontból még nem tisztultak le.
2. A munkatapasztalat alapján elismert kreditek számára is korlátot szab a jogszabály, amely a még kialakulatlan gyakorlat miatti óvatosságra utal.
3. Az utóbbi időben tanúi lehetünk olyan nem kívánatos jelenségnek, amely során a hallgatók a kreditelismerést kihasználva, gyenge tanulmányi teljesítményük következményét kerülik el. A hallgató kilépve az aktuális képzéséből, újra felvételizik ugyanarra a képzésre, ahová rendszerint felvételt is nyer, és eddigi tanulmányi eredményét könnyen elismerteti. Gyakran a tanulmányi előrehaladási követelmények (minimum kredit/félév) következményét, vagy az állami finanszírozásból való átsorolást kerülik el így a hallgatók. Lényegében elsős hallgatókként, a múltbeli terhes teljesítményüktől mentesen folytathatják tovább tanulmányaikat. Ez a probléma sem a kreditelismerés folyamat része, hanem az intézményi döntést nem igénylő felvételi rendszerre vagy a tanulmányi előrehaladás meghatározására vezethető vissza.

A fenti témák részletes bemutatása túllépne az ajánlásunk keretein. A kreditelismerési folyamattal napvilágra kerülő, de nem a kreditelismerési folyamattal kapcsolatos problémákkal a későbbiekben kívánunk foglalkozni.

8. Mellékletek

Ajánlásunk része még

- egy mintaként szolgáló kreditelismerési űrlap, és
- egy kreditelismerési példatár.

Budapest, 2009. december 3.

KREDITELISMERÉS

A hallgató azonosító adatai	
Név:	
Tanulmányi rendszer azonosító:	
Intézmény/Kar (ahol a kreditelismerést kéri):	
Szak, szakirány (ahol a kreditelismerést kéri):	
Értesítési cím, telefonszám:	
Elért tanulási eredmény	
Megszerzésének módja:	☐ tanulmány ☐ munkatapasztalat ☐ egyéb:
Megszerzésének helye (intézmény/képzés, munkahely):	
Megszerzésének ideje:	
Elért tanulási eredmény leírása (korábban teljesített tantárgy(ak) neve, kreditértékkel, eredménnyel, vagy munkahelyi beosztás, feladat, egyéb eredmény):	
Jelenlegi képzésében az eddig elismert kreditek száma:	korábbi tanulmányokból: korábbi munkatapasztalattól: korábbi egyéb forrásból:
<i>Kérjük csatolja az elért tanulási eredményét igazoló és leíró dokumentumokat! Tanulmányi eredményhez a leckekönyvi másolatot és részletes tárgyleírást, munkahelyi tapasztalathoz a munkaköri leírást, értékelést kérjük mellékelni.</i>	
Elismerni kért tantárgy	
☐ Jelenlegi képzés konkrét tantárgya	
Tantárgy kódja, neve:	
Tantárgy kreditértéke:	
Tantárgyfelelős:	
☐ Nincs konkrét tantárgy a tantervben (virtuális tantárgy)	
Választható keret neve, azonosítója:	
Kreditérték:	(kreditátviteli bizottság határozza meg)
<i>Az elismerni kért tantárgy konkrét tantárgy, vagy egy kötelezően választható, illetve szabadon választható keretbe tartozó virtuális tantárgy lehet.</i>	

Az elismerni kért tantárgy tárgyfelelősének véleménye	
Javaslat az elismerésre:	☐ igen, ilyen eredménnyel: ☐ igen, különbözet pótlásával ☐ nem ☐ további dokumentumok bekérése:
Indoklás (elutasítás, különbözet pótlása esetén kötelező):	
Dátum, aláírás:	
A kreditáviteli bizottság döntése	
Döntés:	☐ elfogadva ☐ sikeres különbözeti pótlással elfogadva ☐ elutasítva
Eredmény:	
Tanulmányi teljesítménybe:	☐ beszámít ☐ nem számít be
Indoklás (elutasítás, különbözet pótlása esetén kötelező):	
Dátum, aláírás (elnök):	

Az Országos Kredittanács (OKT) ajánlása a kreditelismerés folyamatára

Példák kreditelismerésre

1. Egy agrármérnöki mesterszakos hallgató egy másik intézményben „Biokémia” tantárgyat (2 kredit) teljesített, amelynek ismerete szinte teljesen azonos az aktuális képzési program *elismerni kért tantárgyával* („Biokémia”, 3 kredit), kivéve, hogy a saját intézményében az *elismerni kért tantárgynak* előfeltétele a „Bevezetés a biológiába” kötelező tantárgy, amelyet még nem teljesített a hallgató. A tantárgyfelelős megállapítja, hogy a hallgató által *elért tanulási eredmény* megfelel az *elismerni kért tantárgy* követelményeivel. A kreditátviteli bizottság elismeri a tantárgyat (a tantárgy előfeltételének jelölt tantárgyat később kell a hallgatónak teljesíteni).
2. Egy szabad bölcsész alapszakos hallgató kéri a „Modern idegennyelvi szakszövegolvasás” tantárgy elismerését (3 kredit), amelynek keretében különböző angol nyelvű filozófiai szakcikkeket olvasnak a hallgatók. A hallgató korábban egy másik intézményben teljesített egy „Kortárs filozófusok művei angolul” tantárgyat, ahol bizonyos filozófusok (Ch. Nelson, J. Speaks) angol nyelvű szakcikkeit olvasták. Ch. Nelson és J. Speaks írásai egyáltalán nem szerepelnek az *elismerni kért tantárgy* programjában, segédanyagában vagy ajánlott irodalmában. Ebben az esetben nem célravezető a tantárgy programok alapján történő összevetés. A tantárgyfelelős javaslatára, a tanulási eredmények vizsgálata alapján a hallgatónak elismerik a képzési programban szereplő „Modern idegennyelvi szakszövegolvasás” tantárgyat, hiszen ennek a tantárgynak a célja az, hogy bepillantást adjon a modern idegennyelvű szakszövegek fordítási kérdéseibe, és megismertesse a hallgatókat a szaknyelvi terminusokkal, amelyet a hallgató *elért tanulási eredménye* megfelelően kielégít. Ld. „5/5. Ellenpróba”.
3. Egy hallgató informatikus könyvtáros mesterszakon tanul, ahol szeretné elismertetni a „Bevezetés az adatbázis-kezelésbe” tantárgyat (3 kredit). Korábban programtervező informatikus alapképzésben 2 féléven keresztül a „Relációs adatbázisok 1-2” tantárgyakat (tárgyanként 2 kredit) teljesítette, gyakorlatokkal és vizsgával. Ugyan alacsonyabb szintről (alapképzésről) származik az *elért tanulási eredmény*, de teljesítettnek ismerik el a „Bevezetés az adatbázis-kezelésbe” tantárgyat, mert a korábban megszerzett ismeret lefedi és meg is haladja az *elismerni kért tantárgy* követelményét.
4. Erasmus ösztöndíjról visszatért francia nyelv alapszakos hallgató „Középkori francia irodalom” tantárgyat teljesített külföldön a magyar értékelési rendszer szerint elégséges (2) eredménnyel. A hallgató kimenetele előtt rögzítették (Learning Agreement), hogy ezt a tantárgyat sikeres teljesítés esetén a hazai intézmény elismeri, és tanulmányi teljesítményébe beszámítja. A gyengébb eredménytől függetlenül a tanulmányi teljesítménybe való beszámítás meg is történik, a hallgató féléve aktív. Ld. „6. Az elismert tantárgy beszámítása.”
5. Egy had- és biztonságtechnikai mérnöki alapképzésben tanuló hallgató ugyanebben az intézményben, ugyanezen a szakon már tanult 2 félévet, csak egyéni okokból három évvel ezelőtt befejezte a tanulmányait. Újra felvételt nyert, és el kívánja ismertetni többek között a „Katonai számítógépes hálózatok” tantárgyat (4 kredit), amelyet ugyanezzel a névvel és kredittel már tanult és sikeresen teljesített három évvel ezelőtt. A tárgyfelelős javaslata a kreditelismerés elutasítása, mert a katonai informatika annyit fejlődött három év alatt, hogy a korábban teljesített tantárgy tartalma szakmailag teljesen elavult, és már gyökeresen más ismereteken nyújt az *elismerni kért tantárgy*. A kreditátviteli bizottság elutasítja a kérelmet.
6. Egy hallgató tanár-biológiatanár mesterképzésben vesz részt, és korábban a Magyar Természettudományi Múzeum egyik kutatócsoportjában dolgozott, akik a Duna-Ipoly

Nemzeti Park területén élő legyeket tanulmányozták és osztályozták. Erről megfelelő igazolása van a kutatócsoport vezetőjétől. A mesterképzésben nincs olyan konkrét tantárgy, amely kifejezetten a legyekkel foglalkozna, de a képzési programban létezik egy olyan kötelezően választható tantárgycsoport, amelynek a témaköre a rovarok. A tantárgycsoportért felelős oktató (szakfelelős) véleménye az, hogy a komoly munkatapasztalat beleillik a tantárgycsoport témakörébe, ezért javasolja 3 kredittel való elismerését. A kreditátviteli bizottság a megfelelő testület jóváhagyásával egy virtuális tantárgy (KÖV-ROV-000 Rovarok – kreditelismerés, 3 kredit) beiktatásával 3 kredit értékben elfogadja a kreditelismerési kérelmet. Ld. „3. A kreditelismerés egysége”.

7. Egy amerikanisztika alapszakon tanuló hallgató szeretné a képzésében szereplő „XIX. századi amerikai történelem” tantárgyat (2 kredit) elismertetni az alapján, hogy sportösztöndíjas korában a UCLA-n hasonló tantárgyat tanult. A tantárgyat sikeresen teljesítette 14 kredittel szerezve, amelyről igazolása is van, ám a kaliforniai egyetemen nem ECTS alapú kreditrendszerben történik az oktatás. A tantárgyfelelős véleménye az, hogy az amerikai egyetemen *elért tanulási eredmény* lefedi az *elismerni kért tantárgy követelményeit*. A kreditátviteli bizottság elfogadja a kérelmet és elismeri a „XIX. századi amerikai történelem” tantárgyat.
8. Egy teológia alapszakon tanuló hallgató szeretné elismertetni a „Középkori egyháztörténet” című tantárgyat (3 kredit). Egy német főiskolán korábban teljesített egy ezzel azonos nevű tantárgyat. A tantárgyfelelős véleménye az, hogy az egyház egyetemes történetéből megfelelő ismereteket szerzett a hallgató, viszont a speciális és az itthoni képzésben hangsúlyos magyar egyháztörténetből hiányossága van. A kreditátviteli bizottság a különbözet pótlásának feltételével elfogadta a kérelmet. Ld. „5/7. Különbözet pótlása”.
9. Egy alkalmazott közgazdaságtan alapképzésben tanuló hallgató kéri a „Valószínűségszámítás és statisztika” tantárgy elismerését. Ezt a tantárgyat a saját intézményében kétszer próbálta már teljesíteni, de mindkét próbálkozása sikertelen volt. A tantárgyat felvette egy másik intézmény azonos képzési programjában, és sikeresen teljesítette. A tantárgyfelelős megállapítja, hogy az *elismerni kért tantárgynak* és a másik intézményben teljesített tantárgynak a tárgyleírása lényegében azonos, megvizsgálta a teljesítés alapját bizonyító zárthelyi dolgozatokat. Meggyőződött arról, hogy a hallgató *elért tanulmányi eredménye* megfelel az kreditelismerés elfogadásához. A kreditátviteli bizottság elfogadja a kérelmet.